

tíðindablaðið

sosialurin

Postmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevri: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Burtur úr vón og viti

oddagrein

FØROYINGAR kenna hvat tað er at skula leita til onnur lond fyrri at haldalávinum uppi. Hetta er støðugt neyðugt. Og hóast nógv er gjørt fyrri at finna møguleikarnar í egnum landi, so svitast ikki, at strítið gongur at frama og framleiða alt á egnum øki.

TEY ár føroyingar hava verið í Grønlandi hava havt mestan týðning fyrri okkum, tó seinri hefur gingið ótrúliga skjótt aftur á hond. Møguleikarnir syndraðust burturuttan at vit vóru eftirspurd, teir stóru og sterku í Europa góvu ikki føroysku ræddini gætur.

MEN í samvinnu við grønlendingar áttu vit framhaldandi átt móguleikar, í hvussu er so mikið, at vit kundu latið grønlenska samfelagnum ein part av teimum kunnleikavirðum, sum vit tó hava nomið gjøgnum sey mongu ár føroyingar hava verið í Grønlandi til mikið gagn fyrri Grønland eins og tað vil verða fyrri okkum.

EIN av teimum móguleikum, sum

enn eru, tó almikið skerdir, er Føroyingahavnin. Her var iðandi liv og virkseimi — og móguleiki hjá føroyingum sum grønlendingum til arbeiðis hjá nógvum hondum, — men hesi seinru mongu árin hefur verið at kalla livleysst og beinleiðis hefur føroyska samfelagið havt hall við mongum talsmilliónum av krónum.

HERFYRI vundu føroysku fólkatingsmennir sær til grønlendsmálaráðharran um Føroyingahavnina. Teir skutu upp, at grønlendisk fiskifør sum ikki sluppu at landa av eini ella aðrari orsök á grønlendskum virki — og tað hendir meira enn so — verða biðin um at fara í Føroyingahavnina, heldur enn at veiðan fer til spillis. Og tað hendir eisini mangan.

SO trøngar ræsir hava vit í dag, at vit eisini megu dúva upp á tað, sum annars fer fyrri bakka hjá øðrum, ið hava ovmikið av rávøru. Og so skulu vit illa nokk fáa loyvi at brúka henda sjálvsagða móguleika?

TAD er meiningsleyst, oyðslusemi og bart út sagt burtur úr vón og viti.

Framhald av síðu 1
far, ið hefur ligið uppi á sjálvum ílotinum. Hetta er so enn óvíst.

— Vit vóru annars júst við at gera vatnveitingina til húsin í lagi, tá eldurin kyknaði upp. Hetta var spell, tí stongt var fyrri vatninum, meðan hetta varð gjørt. Annars hevði eg kanska kunna slókt eldin við mini egnu slangu, sigur Zakarias Bech. Hann sigur annars, at tað gekk ein góð lóta, áðrenn slökkiliðið kom fram. Hann ringdi nakað fyrri kl. 17. Slökkiliðsmennir fara heim kl. 16.30, og annars var tað um hetta mundið at mestu ferðslu í býnum.

Zakarias Bech leggur tó aftrat, at tað helst ikki hevði munað sonógv, um slökkiliðið var fyrr á staðnum. Tí eldurin breiddi seg so skjótt.

Men eftir standa so spurningarnir:

Eigur øst vakt at vera á brandstøðini alt samdøgrið og eigur brandstøðin ikki at verða flutt

úr miðbýnum? Tann óka ferðslan í Havnini kann seinka slökkiliðnum og nógv at koma fram. Tí er spurningurin, um tað ikki eigur at verða umhugsað

Framhald av síðu 1

urnar orka ikki longur at fígga hesa stóru upphædd, sum langt síðan skuldi verið komin til gjaldingar, tá somu landsmyndugleikar, ið átóku sær at skaffa pening í ríkiskassanum hava jattað nærum øllum kommunum, sum eru nevndar í 6-ára-ætlanini, loyvi til at fara undir og í nógvum fornum liðugtgera nevndu havnagerðir, alt í tí treysti, at landsstýrið og tingið skaffaðu seinastu 25%.

Kommunurnar hava vent sær til Føroya Kommunufelag, sum leingi hefur roynt at fáa Føroya Landsstýri at koma til eina niðurstøðu við ríkismyndugleikarnar,

at leggja brandstøðina á meiri hóskað plassi, har tað er lætt at koma til og frá flest øllum plássum í býnum!

jan.

menuttan úrslit.

Tó er komið fram, at føroyski landskassin hefur lagt út ríkisstudningin fyrri eina kommunu, nevniliga Eiðis kommunu. Um tað er táverandi landsstýrismaður at takka fyrri, veit eingin, men eiðslækni var tá landsstýrismaður.

Undir øllum umstøðum skilt, at Føroya kommunufelag og limir tess halda, at føroysku landsmyndugleikarnir eiga at lúka lógar lands umframt at tæna øllum kommunum eins. Tað frættist, at Føroya Kommunufelag hefur í hyggju vegna limakommunurnar at stevna landsmyndugleikunum eftir ríkisstudninginum upp á umleið 80 milliónir.

Hrr. G. lagtingsmand!

Í Dimmalættingen 5. juni 82 er et indlæg under overskriften Tilrettevisning og underskrevet G. lagtingsmand.

Indlægget er som overskriften siger en tilrettevisning angående et indlæg af underskrevne i Sosialurin 3. juni 82.

Ved gennemlæsning af tilrettevisningen er det svært at finde i, hvor denne består.

Hrr. G. lagtingsmand oplyser, at dimmalættingen for adskillige år, og sambandspartiet for et par år siden har forsøgt, at få gennemført en lovgiv-

ning vedr. arbejdslededsordning — hrr. G. lagtingsmand giver samtidig — delvis svar på hvorfor det ikke lykkedes.

Hrr. G. lagtingsmands »tilrettevisning« forander ikke de faktiske forhold med henvisning til mid indlæg i Sosialurin 3. juni 82 — nemlig dette, at der står skrevet i lederen i Dimmalætting 20. maj 82 — at socialdemokratiet vender det blinde øje til vedr. arbejdslededsordning. Dette er en bevidst fordrejning, som hrr. G. lagtingsmand i sin skrivelse delvis indrømmer.

— (Men det daværende landsstyre med dets socialdemokratiske ledelse henlagde forslaget — vistnok mest af hensyn til det konservative element i landsstyret dengang, vel først og fremmest Óli Breckmann).

Hrr. G. lagtingsmand påstand om, at det er underskrevne og ikke Dimmalætting der beviser for drejer kendsgerningerne er derfor irrelevante med henvisning til overstående — hrr. G. lagtingsmand.

Henning Christensen

Prentið røðuna hjá Atla

Tann 7. mai í ár var almennur fundur í Kommunuskulahøllini skipaður av Folk Fyri Friði, og var eg ein av luttakarunum. Umframt undirhald vóru røður hildnar av Martin Restorff Jacobsen, Steinbjørn

B. Jakobsen og Atla Dam. Røðurnar hjá teimum báðum fyrst nevndu eru endurprentaðar í blaðinum.

Hevði tað verið móguligt hjá Tíðindablaðnum Sosialinum at endurprenta røðuna hjá Atla

Dam?

Annars skal tað vera mitt ynski, at tað frálíka tiltakið Folk Fyri Friði fær góða undirtøku ímillum manna.

Við tókki fyrri upptøkuna.

J. C.

Stop så det svineri

Kommentar i anledning af injurierdommen over Torfinn Smith, Socialurin. Af Mikael Witte, forfatter, grafiker og kritiker.

Der var ingen under i statsens elektriske klaver, da dommer Andreassen forleden lattede sig fra det polstrede sæde i Færoretten for at forkynde: »Thi kendes for ret: Stop så det svineri«.

Anledningen var som bekendt det anonyme læserbrev, som Torfinn Smith havde trykt i Sosialurin. En læser havde set en TV-udsendelse om El Salvador og kom derved til at tænke på det nære og konkrete, på Færoerne. Folkeløkken og fremtiden. Og han drog derfor i sit advarende læserbrev visse paralleller til Færoerne. Han konstaterede bl.a. at Folkeløkken var blevet fascistisk for 6 år siden og at 10 års folkeflokksstyre ville forandre Færoerne til noget meget ubehageligt — lad os for nemheds skyld kalde det diktatorisk.

Sagen blev ført ved Færoretten i slutningen af marts og allerede dengang hævdede dommer Andreassen sin pegefing og advarede redaktør Smith og dennes sagfører Kari

Petersen om at de ikke skulle slippe godt fra denne sag. Det var jo også topmål af uansvarlighed, at redaktøren havde ladet et læserbrev kritisere Folkeløkken og Dagbladet, og så på en så uanstændig måde. Det var jo nærmest gadedrenge-sprog. Ingen respekt for de gamle, de rige, de magtfulde!

Dommer Andreassen forsøgte sig med et forlig, men det afviste Torfinn Smith. For som han sagde: Hvorfor skulle vi indgå et forlig. Vi ønsker at udvide ytringsfriheden og ønsker forøvrigt at forsøge et sandhedsbevis.

Den opmærksomme læser bemærker naturligvis allerede her en vis form for ironi. For hvordan skal man bevise at 10 års folkeflokksstyre vil føre til diktatur? Hvordan skal man bevise fremtiden? Nej vel. Derfor kunne enhver også sige sig selv, at det måtte ende med at dommeren sagde: Dumpet. Fremtiden er som bekendt svært at spå om. Og på den måde kan man slippe for kritikere, folk der advarer mod bestemte udviklingstendenser.

Men hvis man nu fatter dommerens udtalelser, så kan man plukke dem ud styk for styk. For eks. den

bemærkning han fremsætter om at læserbrevets sigtelser kan nedsætte folkeflokksfolkene i medborgernes anseelse.

Det er jo mildest talt barokt, at udtalelser derfor skal forbydes. Jeg mener at al kritik kan betegnes som udtalelser, som kan nedsætte folks anseelse. Hvis man i trediveverne skrev at Hitler planlagde en verdenskrig, så ville han formodentlig også kunne hævde at det var æreskrænkende. Hvis man om en bolighøj skriver at al tjener stignende med penge, vil man også kunne hævde, at det nedsætter hans ære. Al kritik kan på den måde stoppes, fordi udtalelser kan nedsætte den pågældendes ære. Men derfor synes jeg ikke at vit som borgere i et demokratisk samfund — eller i et samfund der ønsker at være demokratisk skal finde os i begrænsninger overfor kritik og diskussion. For al udvikling afhænger af at der foregår en demokratisk diskussion.

Dernæst skriver dommeren, at det ikke er bevist, at folkeflokksens ansvarlige ledelse har godkendt Dagbladets indlæg. Det kan da godt være at Breckmann ikke fremlæg-

Framhald a síðu 7